UZ LEUVEN

Intraveneuze antibiotica-therapie met tobramycine

informatie voor patiënten

INLEIDING

Je wordt voor één dag opgenomen via het dagziekenhuis of gaat naar huis na een opname op een verpleegkundige dienst en hebt nog nood aan toediening thuis van intraveneuze antibiotica ter behandeling van een bacteriële infectie.

Je wordt behandeld met tobramycine. Tijdens je verblijf heeft jouw arts, de verpleegkundige of de ziekenhuisapotheker je al mondelinge informatie gegeven over je antibioticumtherapie. Deze brochure biedt een praktisch overzicht van de antibioticatherapie met tobramycine. Je vindt hier specifieke informatie over je therapie, de toediening ervan, de mogelijke bijwerkingen en enkele raadgevingen. Vervolgens zetten we op een rij in welke gevallen je ons, je (huis)arts of (thuis)verpleegkundige moet contacteren.

De verderzetting van je intraveneuze antibioticumtherapie in de thuissituatie kadert binnen het zorgprogramma OPAT. OPAT is de afkorting van de Engelse term 'Outpatient Parenteral Antimicrobial Therapy'. Het gaat dus om de parenterale toediening van een antimicrobieel middel zonder dat de patiënt dient opgenomen te worden in het ziekenhuis. 'Parenteraal' betekent dat de toediening niet via het maag-darmstelsel verloopt (bijvoorbeeld een tablet inslikken), maar op een andere manier, bijvoorbeeld door injectie of via een infuus.

Heb je na het lezen van deze brochure nog vragen? Aarzel dan zeker niet ze te stellen. De arts, ziekenhuisapotheker of verpleegkundigen geven je graag meer uitleg.

WAT IS TOBRAMYCINE?

Tobramycine is een antibioticum voor de behandeling van een bacteriële infectie. Het werkt sterk bacteriedodend door de aanmaak van bacteriële eiwitten te verstoren.

WELKE DOSIS MOET JE KRIJGEN?

De dosering is variabel in functie van de patiënt: er is een individuele dosisaanpassing nodig op basis van 'therapeutische geneesmiddel monitoring' (TDM). Dat wil zeggen dat er op regelmatige tijdstippen bloednames (in het ziekenhuis of thuis) zullen gebeuren om te kijken naar de concentraties van het antibioticum in het bloed.

Daarnaast is het belangrijk om de dosissen aan te passen aan de nierfunctie van de individuele patiënt. Bij patiënten met een verminderde nierfunctie zullen lagere dosissen moeten toegediend worden.

De dosering wordt dus ingesteld op basis van de gemeten tobramycineconcentraties in het bloed en op basis van de nierfunctie van de patiënt.

HOE WORDT TOBRAMYCINE TOEGEDIEND?

De dosis tobramycine wordt meestal eenmaal per dag toegediend, om de 24 uur of volgens een aangepast doseerschema. Tobramycine wordt toegediend door middel van een intraveneuze infusie gedurende minstens 20 minuten.

De duur van de therapie is afhankelijk van het type infectie en afhankelijk van hoelang je in het ziekenhuis al antibioticumtherapie kreeg.

WAAR WORDT DE THERAPIE TOEGEDIEND?

De therapie wordt opgestart in het dagziekenhuis of tijdens je verblijf in het ziekenhuis. De verderzetting van de therapie gebeurt thuis onder het zorgprogramma OPAT. Je thuisverpleegkundige zal je intraveneuze infuus met antibioticumtherapie komen geven.

Meer uitgebreide informatie over de bereiding van het infuus wordt bezorgd aan je thuisverpleegkundige.

Het antibioticum en de nodige materialen voor de bereiding en de toediening van het antibioticum worden bij ontslag uit het ziekenhuis ter beschikking gesteld door de ziekenhuisapotheek.

In het geval van een langdurige thuisbehandeling met antibioticatherapie is het mogelijk dat niet al het materiaal voor de volledige duur van de behandeling in één keer kan meegegeven worden. Mogelijk moet je dan in de loop van je thuisbehande-

ling een of meerdere extra paketten met materiaal in de ziekenhuisapotheek in UZ Leuven komen ophalen. Dat zal duidelijk naar je gecommuniceerd worden door het OPAT-team.

Het adres en de openingsuren van het servicepunt ziekenhuisapotheek op campus Gasthuisberg vind je op www.uzleuven.be/ziekenhuisapotheek.

HOE WORDT DE THERAPIE VERDER OPGEVOLGD?

Je behandelende arts oordeelt of en wanneer je opnieuw naar het ziekenhuis komt ter controle van de therapie, voor een bloedname en/of voor een klinisch onderzoek. Verder kunnen bloednames ook, op vooraf bepaalde tijdstippen, worden gepland thuis.

Bij de bloedname worden onder andere de volgende zaken gecontroleerd:

- De ontstekingswaarden in het bloed
- De nierfunctie (voor de veiligheid)
- De concentratie van tobramycine in het bloed (voor de veiligheid en de effectiviteit):
  - De bloedname gebeurt vlak voor (en vlak na) de toediening van tobramycine.
  - Afhankelijk van de gemeten concentratie in het bloed moet de dosis mogelijk worden aangepast.

Bij langdurige therapie (meer dan 14 dagen) wordt je gehoor opgevolgd via audiometrie.

HOE MOET TOBRAMYCINE WORDEN BEWAARD?

Niet-aangeprikte flacons van tobramycine moeten bewaard worden in de originele verpakking, op kamertemperatuur (15-25 °C) en op een droge plaats, buiten het bereik van kinderen.

Infusen met tobramycine moeten altijd bereid worden net voor de toediening ervan.

WELKE MOGELIJKE BIJWERKINGEN KUNNEN OPTREDEN?

Sommige mensen hebben veel last van bijwerkingen, anderen dan weer niet. Het optreden van bijwerkingen heeft niets te maken met het effect van de behandeling. Aarzel niet je (huis)arts, (thuis)verpleegkundige of het OPAT-team te contacteren met je vragen en eventuele onzekerheden.

De volgende nevenwerkingen kunnen voorkomen:

- ✔ Bij langdurige therapie: gehoorproblemen, van permanente aard (er kunnen klachten optreden zoals oorsuizingen en/of gehoorverlies)
- ✔ Nierfunctiestoornissen, van voorbijgaande aard
- ✔ Hoofdpijn en duizeligheid
- ✔ Aderontsteking (rode, pijnlijke, gezwollen huid op de plaats van de ader) door de intraveneuze toediening
- ✔ (Jeukende) uitslag van de huid
- ✔ Spierzwakte en/of gevoel van moeilijke ademhaling

WAT MET ANDERE MEDICATIE?

- Je ziekenhuisarts en de ziekenhuisapotheker bekijken de mogelijkheid om de therapie met tobramycine te combineren met de andere geneesmiddelen die je neemt.

- Meld aan je huisarts welke antibioticumtherapie je krijgt voor de behandeling van je infectie.

ENKELE RAADGEVINGEN

- Als je een gekende overgevoeligheid hebt voor bepaalde antibiotica, meld dit dan aan je ziekenhuisarts.

- (Ernstige) overgevoeligheidsreacties kunnen zich uiten als huiduitslag (eventueel over het hele lichaam), jeuk, gevoel van benauwdheid, lage bloeddruk, koorts of rillingen, en het opzwellen van lippen, tong of keel.

- Drink voldoende water tijdens de therapie met tobramycine, om nierfunctiestoornissen te voorkomen.

- Het optreden van aanhoudende of ernstige diarree, ook na het stoppen van de kuur, kan een reactie zijn op het antibioticum zelf.

- Meet regelmatig je lichaamstemperatuur, bij voorkeur op hetzelfde tijdstip en het best 's avonds.

WANNEER EN MET WIE MOET JE CONTACT OPNEMEN?

✔ Als je gehoorproblemen ervaart:
Neem contact op met het OPAT-team.

✔ Als je rilkoorts hebt (meer dan 38°C):
Meld je aan op de spoedgevallendienst.

✔ Als je symptomen vertoont van een infectie (koude rillingen, hoofdpijn, keelpijn, buikkrampen, branderig gevoel bij het plassen):
Neem contact op met de huisarts. Neem nooit op eigen initiatief geneesmiddelen als je vermoedt dat je een infectie hebt.

✔ Als je een reactie vertoont op het antibioticum zelf (tekens van een allergische reactie, ernstige diarree of huiduitslag):
Neem contact op met de huisarts.

✔ Als je problemen hebt met de katheter (pijnlijke ader, roodheid, zwelling, warm gevoel en/of pijn rond de katheter):
Neem contact op met de thuisverpleegkundige en/of het OPAT-team.

NUTTIGE CONTACTNUMMERS

✔ OPAT-team van het ziekenhuis:

- Telefonisch: +32 16 34 32 74
  bereikbaar op weekdagen tussen 8.30 en 13 uur en tussen 14 en 17 uur (met uitzondering van feestdagen)
- Via mail: OPAT@uzleuven.be. Je vraag wordt zo snel mogelijk beantwoord, maar dit kan tot 48 uur duren. Deze mailbox wordt niet gelezen tijdens het weekend.

Je vindt deze brochure ook op
www.uzleuven.be/brochure/701807

NOTITIES

© november 2026 UZ Leuven
Overname van deze tekst en illustraties is enkel mogelijk na toestemming van de dienst communicatie UZ Leuven.

Ontwerp en realisatie
Deze tekst werd opgesteld door de ziekenhuisapotheek in samenwerking met de dienst communicatie.
Gevalideerd door de OPAT-werkgroep op 29 januari 2025.

Je vindt deze brochure ook op www.uzleuven.be/brochure/701807.

Opmerkingen of suggesties bij deze brochure kan je bezorgen via communicatie@uzleuven.be.

Verantwoordelijke uitgever
UZ Leuven
Herestraat 49
3000 Leuven
tel. 016 33 22 11
www.uzleuven.be

mynexuzhealth

Raadpleeg je medisch dossier via nexuzhealth.com of download de app

ONTDEK HET OP Google Play
Download in de App Store

FSC www.fsc.org
MIX
Papier | Ondersteunt verantwoord bosbeheer
FSC® C008364

701807_v112026